

Dirk Weber

*Welkom thuis,
chrononauten*

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2024

www.querido.nl
www.dirkweber.nl

Copyright © 2024 Dirk Weber
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's
Uitgeverij, Amsterdam.

Omslag Dirk Weber
Binnenwerk Perfect Service

ISBN 978 90 451 3000 2 / NUR 284, 285

Gestrand, niet vergeten
Dees, Jan Willem, Felix, Diana, Iep

Met dank aan Dik

Portret van een jonge vrouw

Vrijdag 18 mei 1951

Al vroeg hadden de eerste mensen zich verzameld voor de deur van het veilinghuis, een uur voor de deuren zouden opengaan stond er al een rij tot op de hoek van de Dwarsstraat. Ze kwamen voor het *Portret van een jonge vrouw* van Jonas Bleecker. Een onbekend meesterwerk dat bijna tweehonderd jaar verborgen was gebleven maar nu was opgedoken. Nooit beschreven, nooit geveild maar zonder twijfel echt, want gekeurd en goed bevonden door de deskundigen van het Gemeentemuseum. Vandaag werd het aan het publiek getoond, volgende week zou het geveild worden.

Jonas Bleecker 1721-1772

Portret van een jonge vrouw

Aanmaakdatum c. 1768

Olieverf op canvas. Gesigneerd J. Bleecker

70 bij 47 cm

Veildatum zaterdag 26 mei om 2 uur

Verwachte opbrengst 25.000-28.000 gulden

Barend stond niet helemaal vooraan maar als de deuren op tijd opengingen en als hij terug zou rennen, zou hij niet veel te laat terug zijn op zijn werk. Johan zou mopperen, maar hij zou niet lang boos blijven. Om hem heen stonden mensen uit de stad en dagjesmensen die van verder gekomen waren. Ze praatten opgewonden, het ging vooral over geld. Een schilderij van vijftwintigduizend gulden! Voor dat geld kocht je een huis, een huis met een garage en een auto. Vijftwintigduizend gulden, daar moesten normale mensen tien jaar voor werken en misschien werd het wel meer. Barend hoorde de bedragen rondgaan alsof het bieden al begonnen was. Zelf kwam hij voor het schilderij. Hij moest het zien voor het verkocht werd aan een museum ver weg, of aan een verzamelaar die het voor zichzelf zou houden.

De deuren van het veilinghuis gingen open. Hij zag het niet, want hij was niet lang en zag alleen ruggen, maar hij voelde het. De rij kwam hortend en stotend in beweging. Duwen, een paar snelle stapjes, stilstaan en weer duwen. Vanboven moest de rij eruitzien als een enorme rups.

Daar was de ingang. In de veilingzaal was met koorde een route uitgezet, zodat er geen opstoppingen zouden ontstaan. Een zigzagpad waardoor het leek alsof je er bijna was maar ook erg langzaam dichterbij kwam. Af en toe zag hij tussen armen en ruggen door een glimp van het schilderij en de baas van het veilinghuis die voor in de zaal naast het schilderij stond. Naast hem stond een meisje. Ze was ouder dan Barend, maar niet veel ouder, en ze was het mooiste meisje dat hij ooit gezien had. En hij was niet de enige die dat vond. Hij zag de mannen kijken, hun hoofden verdraaien.

De wand achter het schilderij was grijsgroen geschilderd en daardoor leek het de ruimte in te springen. Een eenvoudige lijst, niets om de aandacht af te leiden van de vrouw op het schilderij. Ze droeg een strenge blauwe jurk met hooggesloten kraagje, lange mouwen en opgestoken haar. Ze keek opzij, niet naar de schilder en leek in gedachten. Haar handen lagen op elkaar in haar schoot, in haar rechterhand had ze een bloem. Het schilderij was prachtig.

Een laatste bocht en toen stond Barend vooraan. Hij probeerde zo goed mogelijk te kijken en niets te vergeten. Hij zou zo graag iets langer stilstaan, maar de rij duwde hem voort. Langs een tafel waar je een catalogus kon kopen of een kaartje mocht pakken van het schilderij. Naar de uitgang op de Binnensingel, waar de bezoekers zich langzaam verspreidden. Barend hoorde de kerkklok, half twee. Hij begon te rennen.

Eekhoorns en een meisje

Woensdag 23 mei 1951

Bijna iedere dag kwam Barend in het parkje om zijn brood te eten en te tekenen, om even buiten in het licht te zijn en om de sigarenrook van Johan, de voorman in het magazijn, te ontlopen. De middagpauze was zijn tijd, hij kreeg er niet voor betaald. Hij legde de pinda's naast zich op de bank en at zijn brood.

Pas toen hij klaar was met eten kwamen de eekhoorns de pinda's halen. Ze kenden hem, maar nog waren ze op hun hoede. Vlak na elkaar sprongen ze vanuit de boom achter het bankje naar de rugleuning, wachtten en keken, hij zag het vanuit zijn ooghoek. Het tikken van de nageltjes op de houten bank en dan de snelle beweging naar de zitting om een pinda te pakken. De kleine nam er eentje mee en at hem boven op de rugleuning. De grotere was brutaler. Hij at de pinda's waar hij ze vond, knaagde ze open en liet de schillen in kleine snippers tussen de spleten van de bank vallen.

Doordat hij zich plotseling uit de voeten maakte wist Barend dat er iemand aankwam. Hij draaide zich naar links en zag dat er een meisje op het andere bankje was

gaan zitten. Ze keek hem aan en hij keek snel weg. Het was het meisje uit het veilinghuis.

Om zich een houding te geven pakte hij zijn tekenboekje en probeerde de schets die hij eerder die dag begonnen was af te maken, maar hij verpestte hem. Een nieuwe tekening mislukte ook en hij was blij dat de kerkklok van de Sint-Christoffel sloeg. Snel veegde hij de pindaschillen van de zitting en stak zijn schetsboek in zijn jaszak. Hij stond op en sloeg de kruimels van zijn jas, deed alsof hij keek of hij niets vergeten was, alleen om even kort naar het meisje te kijken. Ze ving zijn blik en keek hem aan.

Er zijn meisjes die je het gevoel geven dat je je moet schamen voor je kijken, dat het zelfs als je maar heel even kijkt ongepast is. Ze kijken je boos of neerbuigend aan, trekken hun mondhoeken omlaag of rollen met hun ogen. Er zijn ook meisjes die verlegen zijn, of doen, en wegkijken. Opzij zoals een hond doet, of omlaag, alsof ze straf krijgen. Dit meisje keek hem aan met een blik die hij niet kon lezen. Hij voelde dat hij rood werd, keek weg en liep snel naar de uitgang van het parkje.